

TABOR® in njegovi člani, zlasti v obliki in praznikov, ob 28. uri v danem naslednjem dne ter stane za leto 1921 150 K, polletno 90 K, četrtletno 45 K, mesečno 15 K. Izdani po dogovoru. Pri večerini objavi popust.

Naročniki so pri opredu TABOR®, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

URADNO: se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, 1. nadstropje. Telefon intern. št. 278. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, priloge, dno, telefon št. 28. ŠHS poštnoštevnica št. 28. stor. 11.281.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Ročnisi se ne vračajo.

Leto: II.

Maribor, nedelja 16. oktobra 1921.

Številka: 234.

Brezglava politika.

Nemške stranke na Češkoslovaškem so vodile dolgo časa politiko abstinence. Kadarkoli se je češkim Nemcem zgodila kakšna navidezna krivica (ne pozabimo, da jih je Dunaj pital s privilegiji, ki jih Praga ne more priznati), so zavtili vsi po vrsti in zahajali čez Cehe in vlado; ko pa jih je vlada pozivala na pozitivno delo, k izgradnji države, ki je tudi njihova domovina, so jo z naduto gesto odbili in pošiljali svoje govornike po Bavarskem z namenom, da očrnijo češko vlado, ki ne priznava Nemcem nobenih pravic! Ta politika, ki so jo vodili nemški radikali, je bila politika ozkogledih čustev. Vsakomur je bilo jasno, da se bo razbila ob skalah resničnosti. Tudi velik del nemških volilcev se ni strinjal z njo in samo odločnemu nastopu voditeljev, ki so si znali ohraniti disciplino, je pripisati, da se ni tudi na zunaj pokazalo nasprotje med praktično mislečim prebivalstvom ter enostranskimi političnimi doktrinami in kričaji. Končno so se voditelji strank vendarle odločili, da opuste abstinenco in se vrnejo v parlament.

Ceškoslov. zbornica stoji pred jesenskimi zasedanjem. Važne naloge čakajo mlado republiko. Vlada z energičnim in dalekovidnim državnikom Benešem na čelu se v polni meri zaveda svoje odgovornosti. V tem trenutku se vračajo v zbornico tudi Nemci, priznavajoč potrebo, da sodelujejo v političnem življenju države, ki je tudi njihova domovina. Seveda bo to delo večidel negativno, razdiralno. A tudi to fazo morajo prestopiti. Končno bodo izčrpili svojo negativnost in se začeli udeleževati pozitivno. Niti nacionalna niti socialna čustva ne morejo zlomiti trde odporosti razuma. Razum končno vendarle pokaže najsigurnejšo pot. Ta pot ne teče v neizmerne višave, vodi pa k bližnjim in dosegljivim ciljem. Nobena stranka ali socialna skupina ne more izvršiti celotnega programa. Vedno naleti na odpor nasprotnih sil in mora stopiti z njimi v ravnotežje. Politika brezobzirnega zasledovanja cilja je tudi politika, a za navadno življenje je brezplodna, ker si ne zna pomagati, ako naleti na močnejše ovire. Zategadelj je brezglava in obsojena, da se prejalisej povrnek oportunisti ter h kompromisom.

Primer čeških Nemcev je poučen tudi za nekatere jugoslov. stranke, ki vodijo abstinenco politiko. Tudi češki Nemci so silili čez mejo in sanjarili o čudodelnem povratku „status quo ante“ ali o še čudodelnejši izpremibi evropske konstelacije. Sedaj so morali spoznati, da so dejstva trdnjša nego volja. Politika opušča svojo revolucionarnost in se vrača k normalni formi. Parlament najzanesljivejši bojišče je normalnih političnih programov. Kdor noče ljudskih mas izročiti nestalnim vetrovom, jih mora voditi po uglasjeni poti. In kaj počenja Radić s svojimi zavezniki? Se vedno dela vratolomne poskuse in ubrizguje svojim množicam revolijsko psihozo. Gotovo je, da se bodo velika

Naše represalije proti Italiji.

LDU Beograd, 14. oktobra. Ker Italijani ne dovolijo, da bi se otvorile naše šole v Istri, je ministristvo za promet odredilo, da se na otoku Krku ne dovoli otvoritev italijanske šole.

Potovanje dr. Kumanudija v Pariz.

LDU Beograd, 14. oktobra. Fina nčni minister dr. Kumanudi odpotuje po današnjem sklepu ministrskega sveta nocoj v Pariz. Danes opoldan je izročil svoje resortne posle ministru za šume in rude dr. Krizmanu, ki ga bo zastopal v času njegove odsotnosti.

Predlog o povišanju davkov.

LDU Beograd, 14. oktobra. Po trikratni dosednji davek na reklame, vesteh listov je direkcija davkov predložila ministrskemu svetu predlog za zvišanje državnih dohodkov. Predlaga se davek ne bo zvišal.

Naša prometna pogajanja z Nemčijo.

LDU Beograd, 14. oktobra. Berlinski list „Weltshandel“ poroča, da je naš prometni minister definitivno dokončal pogajanja z nemško delegacijo glede dobave lokomotiv, vagonov in železniškega materiala, ki nam ga mora dati Nemčija na račun vojne odškodnine. Ta sporazum se bo predložil reparacijski komisiji v Parizu, ki bo določila vrednost železniškega materiala in jo odbila od nemške vojne odškodnine.

Zveza s Češkoslovaško preko Madžarske.

LDU Beograd, 13. oktobra. Pro-metno ministristvo je pred nekoliko dnevi ukinilo brzovlak, ki je vozil v Prago preko Avstrije. Zveza z Prago se bo vzdrževala samo preko Madžarske.

Madžari zadovoljni z beneško pogodbo.

LDU Budimpešta, 14. oktobra. Današnje časopise izraža svoje mnenje k uspehu beneške konference. Splošno se smatra kot moralen uspeh, da je tri-anonska pogodba dobila razpoko. Sod se, da se izvrši plebiscit za Madžarsko ugodno.

Seja odseka za poslovniki.

LDU Beograd, 14. oktobra. Predsednik odseka za poslovniki, g. Kostić, je sklical sejo tega odseka za 18. t. m. ob 16:30 uri.

Organizacija poljedelskih služb.

LDU Beograd, 14. oktobra. Poljedelski minister je predložil ministrskemu svetu v odobrenje zakon o organizaciji poljedelskih služb na podlagi paritete za vso državo.

Briandovo potovanje v Ameriko.

LDU Pariz, 14. oktobra. (Wolffov urad.) Briandovo odpotovanje v Ameriko se je določilo za 29. t. m.

Gornješlezjski predlog.

LDU London, 14. oktobra. „Morningpost“ poroča, da je besedilo predloga sveta zveze narodov glede rešitve gornješlezjskega vprašanja dospelo včeraj dopoldne v London. Preden se objavi, se predloži vrhovnemu svetu. Ker se je vrhovni svet zavezal, da bo sprejel predlog zveze narodov, se izvrši objava v kratkem.

Sprejem častnikov v aktivno službo.

TIP Beograd, 13. okt. Včeraj je minister za vojno in mornarico dobil na ministrskemu svetu pooblastilo, da sme sprejeti v aktivno službo vse one rezervne častnike, ki so prosili, da bi bili sprejeti v aktivno službo. Verjetno je, da bo ukaz o tem izdan pred prihodom Nj. Vel. kralja.

Sklicanje narodne skupščine.

TIP Beograd, 14. oktobra. Predsednik zakonodajne skupščine dr. Ribar, je poslal notranjemu ministru Pribičeviću akt, v katerem ga prosi, naj pozove vse narodne poslance, da pridejo dne 20. t. m. v Beograd in se udeležijo zasedanja narodne skupščine.

LDU Beograd, 14. oktobra. Ker je Italijan zopet okupiral luko Baroš, je ministristvo za promet odredilo, da se ukine železniški promet z Reko.

svoje resortne posle ministru za šume in rude dr. Krizmanu, ki ga bo zastopal v času njegove odsotnosti.

trikratni dosednji davek na reklame, na alkoholne pijače itd. Onim, ki plačujejo manj davka kakor 100 dinarjev, se davek ne bo zvišal.

Na račun vojne odškodnine. Ta sporazum se bo predložil reparacijski komisiji v Parizu, ki bo določila vrednost železniškega materiala in jo odbila od nemške vojne odškodnine.

Prago preko Avstrije. Zveza z Prago se bo vzdrževala samo preko Madžarske.

anonska pogodba dobila razpoko. Sod se, da se izvrši plebiscit za Madžarsko ugodno.

Zveza narodov in oboroževanje.

LDU Dunaj, 14. oktobra. Na seji generalnega sveta zveze narodov se je pretresal problem omejitve vojnih priprav in prepovedi zasebne produkcije orožja. Naposled so se bavili tudi z vprašanjem, na kakšen način bi se mogla za zvezo narodov bistvena načela njene univerzalnosti praktično uresničiti.

Kralj se vrača v domovino.

TIP Pariz, 14. oktobra. V ponedeljek zvečer odpotuje kralj Aleksander z ministrskim predsednikom Pašićem iz Pariza v Beograd, kamor prispe v sredo dne 19. oktobra.

Grozna eksplozija.

DKU Bukarešta, 13. oktobra. Na utrdbi Rudoni v okolici Bukarešte se je dogodila grozna eksplozija. V zrak je zletelo 150 vagonov municije. Ubitih je 10 oseb, mnogoštevilne pa so ranjene.

Angleško posojilo naši državi.

TIP Beograd, 14. oktobra. Finančni minister dr. Kumanudi bo po poročilih listov v soboto odšel v London, kjer ga bo pričakoval namestnik Narodne banke g. Novaković. V Beograd je dospel poverjenik angleškega sindikata, ki ponuja naši vladi posojila 3 mil. funtov šterl. ki bise porabili v investicijske svrhe, in za odplačilo dolga pri Narodni banki. Obresti tega posojila bi znašale 8 odstotkov.

Draginjski kravali na Dunaju.

TIP Dunaj, 14. okt. Tekom današnjega dne so bile na Dunaju velike demonstracije proti draginji. Začele so se v Favoriten, kjer so delavke napadle in oplenele stojnice. Popoldne so se demonstracije nadaljevale na Naschmarktu, kjer so demonstranti demolirali vse stojnice. Posredovala je policija, ki je s te zavo razgnala demonstrante, ki so se razpršili po raznih okrajih in razbijali stojnice z živili. Opleni so tudi nekaj trgovin.

vprašanja, ki tarejo njegove volilce, reševala samo v parlamentu one države, ki že obstoja in katero so zaman skušali zlomiti razni zunanji in notranji nasprotniki. Radićevih volilcev ne loči nista razdalja, ki deli Nemce od Cehov. Interesi hrvatskega in srbskega kmeta teko paralelno. Gospodarska, socialna in praktično politična vprašanja, ki so v jedru ista, bodo prejalisej dobila odločilno besedo. Demagogija bo zlomljena. Na koncu, ko začne dolgočasiti ves krik in vik in brezplodno razsipovanje časa in energije, omagajo čustva in izpregovori razum. Zmaga pa je tišega, ki je delavnejši, pozitivnejši, naravnjejši. In to je ona ideja, ki je organizirala jugoslov. enako kakor češkoslovaško državo na razvalinah svetovne vojne... I—us.

Hočemo red na meji!

Kakor znano, je v zadnjem času zasedla mejo tzv. pogranična trupa. V tej četi se nahajajo tudi bivši pripadniki ruske Wranglove armade. Komaj so te čete dospеле na našo severno mejo, že dobivamo razne pritožbe. Uverjeni smo, da se na teh pritožbah pretirava in da je marsičemu krivo nespornost. Ne bomo kritizirali samega dejstva, da je vlada sprejela v državno službo Wranglovce, ker se je naša javnost že dovoli pečala z vprašanjem Wranglovcev. Mi računamo z gotovimi dejstvi. Pritožbe obmejnega ljudstva glede ruskih in drugih obmejnih straž imajo več vzrokov. Predvsem vlada pri ljudstvu nerazpoloženje proti vojaštvu drugih plemen, ki ga pospešuje tudi to, da je zastraženje državne meje marsikomur še novotarija in nerazumljiva šikana. Prebivalstvo se mora privaditi veliki izpremambi, ki jo prinaša s seboj nastanek državne meje. In to se ne more zgoditi kar čez noč. Dozdaj so stražili mejo večidel domači finančni pazniki. Ti so se hitro prilagodili ljudskemu razpoloženju, večkrat celo državi v škodo. Je tedaj v interesu države, če se meja zastraži z moštvom, ki ne bo imelo vsakovrstnih ozirov, marveč bo služilo izključno le državi. Na drugi strani pa je država zainteresirana na tem, da se obmejno prebivalstvo ne vznemirja po nepotrebnem in da se v okvirju zakona in medsebojnih pogodb urede lokalna gospodarska vprašanja, ki so v zvezi z državno mejo. Zategadelj morajo državni organi posebno pri tzv. onostranskem prometu iti obmejnimi kmetom na roko. Pritožbe, ki smo jih prejeli, se tičejo predvsem onostranskega prometa.

Te dni so nekemu kmetu pri Sv. Duhu, ki je šel s pravilno propustnico s konji čez mejo, kjer ima na na avstrijski strani svoje posestvo, ravno vsled nevednosti zaplenili konje, voz in pridelke. Kmet je moral teči v Maribor, hoditi od Poncija do Pilata in iskati po veljnlka straže, ki stanuje v nekem mariborskem hotelu (!). Naše mnenje je, da bi bili podobni slučaji nemogoči, ako bi bili poveljniki na svojem mestu. Ruski paznik ne more presoditi situacije, ker ne zna čitati latinice in se ne more

s kmetom dovolj porazgovariti; njegov poveljnik — jugoslovanski kapetan — pa živi daleč od meje in očitno ne pripisuje svoji funkciji dovolj resnosti. In vendar je od dobrega povejnika od, visno dvoje: ljudstvo se ne vzburja nemški hujšaki ne dobivajo gradiva, hkrati pa so zadostno zaščiteni interesi državnih financ in zakonov. Dober, razumen poveljnik bo lahko tudi z Wranglovci, med katerimi je precej inteligentnih mož, dosegel zadovoljive uspehe. Toda seznaniti se mora z razmerami, ki so docela drugačne kakor kje na južni ali vzhodni meji. Položaj je tukaj težavnejši, odgovornejši. Kakor ne smemo izliti svoje jeze na pogranično trupo, ki je v službi naše države, tako smemo zahtevati od častnikov in od moštva, da postopajo taktno, pravilno, evropsko. Častniki naj moštvo nadzorujejo in ga poučujejo, vzgajajo za težavno obmejno službo. Nikakor pa ne gre, da ti častniki bivajo daleč od meje. Meja je trdnjava naše države in obmejno prebivalstvo prva bojna črta. Radi tega hočemo, da se državni organi bolj ko doslej seznanjajo z našimi razmerami in vpoštevajo globoke razlike med srednjeevropskim severom in balkanskim jugom kraljevine SHS.

Jugoslovanski Davos na Pohorju.

(Piše Dr. K. Pečnik v Mariboru, specialist za pljučne bolezni, bivši glavni zdravnik zdravilišča „Abbazie“ pri Kairi v Egiptu.)

Znano je, da lahko smatramo mariborsko podnebje kot izvanredno milo, tako, da je Maribor res vreden pridevka „štajerski Meran“, ki ga ima že dolgo. Vsled tega se nehote vzbujajo misli, nebi res tu vplivale mile klimatične razmere prav tako vgodno na zdravljenje raznih bolezni, posebno pljučnih bolezni, kakor vplivajo klimatične razmere v znamenitem Meranu. To mora pač priznati vsakdo, tako, da bi morali z zadoščenjem sprejeti vsako prizadevanje takih zavodov, kateri bi izkoristili milo podnebje v prid splošne blaginje ter bi imela taka prizadevanja gotovo tudi dober vspeh. V tem oziru mislimo posebno na ustanovitve zdravilišča za jetičnike. Sicer „bo marsikdo ugovarjal, čes največje uspehe je imelo zdravljenje pljučnih bolezni vendarle v gorskih zdraviliščih čemur ne moremo oporekati. Vendar ne bi bilo pri nas nikakih težav za ustanovitev višinskega zdravilišča, kakor pojasnimo po-

zneje, ampak imamo pri nas celo izvrstno primerne kraje v tak namen. Klimaterapija uporablja, kakor je že znano, dvoje vrst višinskih zdravilišč in sicer višinska zdravilišča na srednjih planinah, visokih nekako 700 m nad morjem, ter gorska zdravilišča na nekako 1400 m nad morjem visokem gorovju. Oboje vrst zdravilišč pa ni nič drugega nego nekako stopnjevanje istega zdravstvenega sredstva. Da navedemo primer, naj omenimo, da lahko označimo zdravilišče Hofacker pri Aflenzu, ležeče 900 m nad morjem, kot planinsko zdravilišče na srednjih planinah, dočim je Davos v Svidi, ki leži 1560 m nad morjem, visoko gorsko zdravilišče. Najznamenitejši je gotovo Davos, ki vživa velik sloves vsled svojih izvrstnih uspehov. V Jugoslaviji imamo žal le prav malo zdravilišč za pljučne bolezni, znano je ljudsko zdravilišče v Topolšici pri Sošanju ter zasebno zdravilišče na Slijemenu pri Zagrebu — nasprotno pa imajo v Nemčiji po 10 takih zdravilišč na vsak milijon prebivalcev, na Angleškem in v Ameriki pa merijo celo razvoj civilizacije po številu takih zdravilišč.

Ze poprej smo omenili, da bi bil Maribor prav zelo primeren za ustanovitev zdravilišč vsled svoje klimatično tako vgodne lege ter da se nahajajo v njegovi bližini primerne kraji za planinska zdravilišča. Pravih krajev za ustanovitev planinskih zdravilišč je naravno razmeroma malo in je izbira omejena, ker mora tak kraj vstrezati raznim zahtevam. Tak kraj mora biti pred vsem lahko pristopen, ne sme se nahajati v kaki samotni gorski puščavi, ker obenem mora biti tudi prilike za primerno družabno življenje, saj mora tam živeti bolnik 3 do 6 mesecev, kakor mu pač zdravnik določi, in med tem ne sme lomiti bolnika dolgečas, ker bi ga to potrla. Ne puščamo se zavajati od krajevnega domoljubja in vendar moramo priznati, da bi bilo južno, solčno pobočje Pohorja prav izredno vgodno za ustanovitev zdravilišča. Tam se vzpenja Pohorje iz vinogradnih goric med bujno pestro rastjo vse do smrekovega pragozda, kakor mu ga ni para drugod. Od Slovenske Bistrice, ki ima svojo železniško postajo, pelje krasna okrajna cesta v smeri proti Sv. Martinu na Pohorje, dobra cesta za vsak voz, do kakih 900 m višine nad morjem, od tam pa vodijo naprej razne vdobne poti do raznih točk, ki so čez 1000 m nad morjem na obronku pragozda.

Tu imamo prav vse pogoje, ki so neizogibni za ustanovitev zdravilišča. Krasno vedro solnce, čist gorski zrak, bližina smrekovih gozdov, razgled po prijaznih vinskih goricah, vgodne razmere za prehranjevanje, bližina Maribora in Celja, vse to vpliva združeno tako, da bi tu pač bilo res mogoče

ostvariti „jugoslovanski Davos“. Ako bi napravili na Pohorju višinsko zdravilišče, v bližini Maribora pa nižinsko zdravilišče, bila bi to prav posrečena kombinacija ter odobravamo popolnoma, da se je zbrala skupina, ki si prizadeva vresničiti tako važno in neizogibno kulturno potrebo.

Notranja in zunanja politika.

* **Pomoč Rusiji.** Pomožna akcija za otroke v Moskvi je poslala v Kazan, Samaro, Simbirsk, Celjabinsk in Orenovo vlake z živili in zdravili. Centralni pomožni komite vsruskega izvrševalnega odbora je predlagal krajevnim pomožnim komisijam v rodovitnih pokrajinah, naj osnujejo stalno pomožno akcijo za redno preskrbo stradalajočih pokrajin, tako, da prevzame vsaka občina gotovo število stradalajočih v oskrbo. Centralni izvrševalni odbor je sklenil 10.000 otrok izseliti iz baškirske republike. V avgustu in septembru so nabrale divizije prve konjeniške armije čez 20 milijonov rubljev in veliko množino živil za stradalajoče. Ostale čete so nabrale čez 84 milijonov rubljev in mnogo življenskih potrebščin.

* **Kongres italijanskih socialistov.** V Milanu se vrši kongres italijanskih socialistov. Na tem kongresu bo odločena nadaljna taktika italijanske soc. demokracije. Predvsem se bo odločilo vprašanje ali naj socialisti sodelujejo z buržoazko vlado. Gre za obsodbo ali priznanje Turatijske politike. Izgleda, da bodo imeli večino maksimalisti. Zanimiv je razvoj te stranke. L. 1892. so bili na kongresu v Zenevi izključeni anarhisti, l. 1912 reformisti, katerim so očitali, da so podpirali znano ekspedicijo v Tripolis l. 1914 so v Ankoni izključili zidarje in l. 1920 v Livorni komuniste.

* **Situacija v Avstriji.** je se vedno zelo kritična. Trgovinski promet večidel stoji. Mestnega prebivalstva se je polotila velika vznemirjenost, dežela pa je indiferentna na vse, kar se pride. Govori se, da bo vlada zaplenila vrednostne papirje in valute pri posameznikih, izvedla prisilno posojilo in dala kolkovati bankovce. Poleg finančnih skrbi vzbujajo strah vesti o nameravanem madžarskem vpadu v Avstrijo. Listi opozarjajo, da so se v obmejnih mestih ojačile posadke madžarskih prostovoljcev in da Madžarska se vedno mobilizira. V Szegedu je toliko novincev, da ni prostora zanje. Take in podobne vznemirljive vesti krojijo med prebivalstvom in ustvarjajo razpoloženje slično onemu ob dneh prevrata.

* **Razdelitev Gornje Slezijske.** Zveza narodov je sprejela od raznih organizacij, ki zastopajo pacifizem, brzojavke s

prošnjo, naj se reši gornjeslezijsko vprašanje v smislu načrta, ki ga je v zadnjih dneh objavilo časopisje. S tem bi bilo vse, kar je Nemčija storila dosedaj, da si opomore in da se sprijazni z drugimi narodi, porušeno in uničeno. Predlogi se strinjajo v tem, da se še enkrat izvede v posameznih občinah plebiscit ali hočejo ostati združene ali pa se na podlagi prvotnega glasovanja razdele.

* **Jugoslavija in inozemstvo.** Kdor vzame v roko inozemske liste, se mora čuditi, kako malo izve zunanji svet o naši državi. Tu intam par suhopornih vrstic, vsakega četrta leta kak informativen dopis, če niso naši nasprotniki lancirali v ta ali oni list tendenciozno, sramotilnih poročil o jugoslov. razmerah. Vzemimo le en primer: pariški list „Journal des Débats“. List je slovanofilski in je objavil svojčas lepe članke o naših problemih, podpisane z odličnimi imeni Gauvain, conte Begouen itd. Danes nas le redkokdaj omeni; že več mesecev nismo čitali obširnejšega izvešja o naši državi. Izgleda, da so nas naši prijatelji popolnoma pozabili. Skoraj gotovo ni krivda na njihovi strani. Ni dovolj imeti dobre prijatelje. Treba si je prijatelje ohraniti. Zdi se, da imamo mi v tem oziru precej nesrečno roko. „Journal des Débats“ posveča posebno pozornost Češkoslovaški. V Pragi živi francoski publicist Pierre de Quirielle, ki s pristnim francoskim espirom opisuje razmere v mladi republiki. V eni zadnjih števil zavrača od Madžarov razširjene vesti o Slovaki in Slovaški. — O naši državi širi podobne vesti ne samo madžarska, marveč tudi italijanska in nemška propaganda. Sirojlt v Franciji, Angliji in Ameriki. Stevilo naših prijateljev je skromno; naši konzuli v inozemskih središčih, ki so protežiranci političnih strank, pa vsled svoje nesposobnosti ne ganejo s prstom. Ameriško časopisje prinaša o nas skoraj izključno neugodna izvešja. Temu se ni čuditi, saj je velik del naših lastnih rojakov proti Jugoslaviji, vse to pa po krivdi partijske „tudi-diplomacije“. Hvalevreden pojav je, da prinašajo na pr. praški „Nar. Listy“ stalno rubriko „Edition française“. Mi hočemo izdajati liste za informacijo inozemstva, a začnemo s takim diletantizmom, da jih zunaj redkokdaj vzame resno. Krivda ni v tem, da nimamo duševnega kapitala. Mi imamo duševni kapital, a ga ne umemo razdeliti in uporabiti. Nam manjka enoten načrt in koncentrirana volja.

* **Pašićeva akcija v Parizu in Londonu.** Ministrski predsednik g. Pašić je sporočil ministrskemu svetu o poteku svoje akcije v Parizu in Londonu. V poročilu naznaja, da je glede albanske

Slovenski kmetje v Srbiji.

(Dalje.)

Ze zadnjč sem omenil, da je srbsko ljudstvo precej drugačno nego mi, istaklo ima tudi vse drugačne običaje. Ko gost zjutraj vstane in se umiva, mu hišna gospodinja vlije vode na roke, da ga tako po stari šegi počasti. Prvo, kar se nato zavžije, je sadje, takozvano „sladko“, t. j. vkuhanu sadje; vzame se samo eno žličko, nato pa se pije požirek vode. Kdor bi tega ne storil ali odklonil; bi svojega gostitelja razžalil. Ne bom tu našteval, kaj vse in kako smo jedli, ker je to postranska stvar, omeniti pa moram, da so nam Srbi in Srbkinje ponujale jedi s tako uljudnostjo, da ni bilo mogoče odkloniti. Moj sosed pri obedu v Požarevcu mi je rekel: „Mi Srbi jemo, pa tudi delamo!“ In to je tudi resnica, kajti dežela se nahaja skoro popolnoma zopet v onem predvojnem blagostanju, kar je gotovo sad neumornega dela njihovih pridnih rok. Pomisliti pa moramo tudi, da so sovražniki: Nemci Avstrijci, Madžari in Bolgari te kraje popolnoma izpraznili.

V Požarevcu je svirala zvečer ciganska godba koncertne komade. V pozni uri so zahtevali še kolo, v katero so se uvrstili tudi nekateri mlajši izmed nas. Sede v kotu sem opazoval te graciozne kretnje srbskega ljudstva; naši so bili precej okorni. Sosedu sem omenil, da sem videl doslej samo ono kolo, ki se pleše vedno hitreje, naker mi je zatrdil,

da je to banatsko in sremsko kolo, a s pristno narodno melodijo, da je samo ono, ki se pleše po Srbiji. V nekaterih mestih Srbije se pričinja uvajati tudi polko in valček, toda pravi Srb seljak ne bo plesal nikoli drugega nego kolo; moderne plesne smatra seljak za pregrešne in gorje sinu ali hčeri, ki bi se dala zapeljati ter bi jih plesala.

Srbija nima zemljiškega katastra ali knjige, to je stvar, ki se bo morala prejeti slej izvršiti. Vendar pa kljub temu ni preprija med posestniki-sosedi, ker tvori meja vedno po pol metra širok pas, katerega ne sme nihče obdelovati. Ako pomislimo na obsežnost stare Srbije in posebno na veliko in rodovito dolino reke Morave, potem vidimo, da je vsled tega vendarle veliko zemlje, ki se ne obdeluje, kar pomenja vsekakor občutno izgubo.

Pri opisovanju Niša sem opustil zgodovino, končno pa se moram vendarle pečati z zgodovino zadnje svetovne vojne in triletno okupacije Srbije. To pa samo zato, da bom mi Slovenci lažje pojmovali čustvo bratov Srbov. Uvodoma sem povedal, da so Nemci pri Smederevu po ljutih bojih prišli čez Donavo ter zasedli deželo do bolgarske meje. Po par mesecih so se pogodili z Bolgari ter se umaknili na levi breg Morave. Nemci in Avstrijci so stikali samo za zlato ter odvažali dragocenosti; ko so pa prišli Bolgari, prišla je z njimi v deželo do Morave tudi grozota. Bolgari so obešali, streljali in pobijali vse, karkoli

je bilo količkaj šumljivo. Neki kapetan v Nišu nam je pripovedoval, na kako grozen način so Bolgari šibali srbske žene po trebuhu. Mnogo jih je pri tem umrlo, a one, ki so ostale, so dokaz barbarških grozot. Zupan Milivoj Stojičević v Malih Crnicah pri Požarevcu nam je pripovedoval, da Bolgari srbskim ženam še ob umiku niso prizanesli. Vse, kar je imelo količkaj vrednosti, so morale naložiti na voz ter voziti z njimi do Vidina, kjer so jim vzeli vozove in živino ter jih pustili gladne in trudne peš nazaj preko uničene in opustošene dežele domov. Umevno je, da jih je na tej poti veliko obnemoglo in pomrlo. V niški trdnjavi se nahajajo žalostni spomeniki bolgarskega gospodarstva; v njej so postrelili nad 2000 Srbov, večinoma starcev, bilo pa je med njimi tudi obilo še nedorasle mladine. Pop Gjuro Cvetko v Aleksandrovcu nam je rekel: „Gospoda, sem kot inteligent za spravo z Bolgari, saj so Slovani kakor mi, a mogoče bo to komaj takrat, ko bo izumrl sedanji rod, ker sedanji tega njihovega strašnega nasilja ne more pozabiti.“ O tem žalostnem poglavju bilahko napisal še mnogo, a mislim, da v površno ilustracijo zadostuje tudi že to.

Srbija je bila v turškem robstvu od Vidovega dne l. 1389 do l. 1804. Zadnje leto pa je začel Kara Gjorgje (Crni Juri), sam kmet, s pomočjo svojih tovarišev-kmetov osvobodilne boje proti Turkom. Ti boji so trajali z malimi presledki od leta 1877. ko je bil končno

osvojen tudi Niš. Nadaljevanje osvobodilnih borb je bila balkanska vojna l. 1912 in končno svetovna vojna l. 1914. Mi Slovenci se nemškega gospodarstva še nismo veliko zavedali, redili smo v svoji sredini nemške trgovce, uradnike itd. Turško nasilje v Srbiji pa je bilo čisto drugačno. Turek je vzel kmetu vse, kar je pridelal; pustil mu je le toliko, da se je skromno preživljal. Poleg tega pa je skrunil tudi žene in dekleta. Naravno je torej, da se radi tega srbski narod precej razlikuje od nas. Tam kmet ni godrnjal, ni pomišljal, ko je spravil plug ter vzel v roke orožje, da gre v boj „za krst častni in slobodu zlatnu!“

Zanimivi so utisi, ki smo jih dobili o srbskih razmerah in marljivosti. Deklice na paši ne posedajo okrog brez dela, ampak predejo, deček pa čita. Ko sem videl prvega, sem si pač mislil, da je to izjema kakor pri nas, pozneje pa sem jih videl še več in to me je veselilo. Marsikdo bo mislil — preveč hvale je to! Vendar pa je resnica in kdor ne veruje, naj gre sam v Srbijo, da se prepriča na lastne oči. Kdor pa hoče med Srbe, mora znati cirilico, sicer ne more prečitati nobenega napisa, kar je včasih lahko zelo nerodno. Sicer pa se sedaj poučuje cirilico tudi v naših šolah in kdor je morda proti temu, naj uvaža, da se tudi v vseh srbskih šolah že v drugem razredu poučuje tudi latinica.

(Konec prihi.)

meje skupno s Nj. V. kraljem konferiral s Cambonom, predsednikom konference veleposlanikov ter je imel tudi sestanek z Briandom. Vprašanje o korekturi meje po pogodbi iz l. 1913. in vprašanje Debra in Prizrena še ni rešeno. Italija temu energično nasprotuje ter skrbno prikriva, da je njena politika proti interesom Francije. Naša vlada ne more dvomiti, da bi Francija zavzela stališče proti našim in ob enem proti svojim lastnim interesom, tem manj še danes, ko stoji na vladi Briand, stvoritelj solunske fronte. Glede Albanije bo odpoštoval g. Pašić v London, na konferenco s tamošnjimi političnimi krogi. Verjetno je, da se povrne Nj. V. kralj s Pašićem še pred sklicanjem narodne skupščine v domovino.

* Razumnejša politika v Sovdepiji?

V Pragi se vrši ta teden konferenca eserov (ruskih socialistični revolucionarcev), kateri bo predsedoval Kerenski. Govori se, da se bo na tej konferenci rezmotiralo o novi taktiki stranke, ki bi imela dalekosežne posledice. Dasi ravno obstojajo med eserji in sovjetsko vlado ostra nasprotja, obstoja vendarle možnost, da bi s popuščanjem na obeh straneh prišlo do političnega sporazuma. Dobro poučeni krogi trde, da se že delj časa resno dela za to zblizanje. Sicer so se že pred meseci raznesle vesti, da se bo sovjetska vlada preosnovala, a takrat stvar še ni dozorela. Danes so eserji voljni stopiti v vladno koalicijo, če sovjetska vlada skliče ustavotvorno skupščino in izda amnestijo za politične zločince ter omogoči eserjem povratek na Rusko. Sovjetska vlada bo najbrž ta predlog sprejela. Praške konference se udeležijo med drugimi Suchomlin, Lebedjev, Minor in drugi član bivše vlade Kerenskega. Med eserji in sovjetskimi krogi baje posreduje znani Litwinov.

* **Tajna madžarska organizacija na Slovaškem.** Policijsko ravnanje v Košicah je po natančni preiskavi ugotovilo, da se je na Slovaškem ustanovila tajna Horthyjeva organizacija, ki je v zvezi z madžarskimi činitelji. Popolnoma gotovo se je konstatiralo, da ima ta organizacija namen, povzročiti na Slovaškem nasilen prevrat. Ta tajna organizacija se ne omejuje samo na osebno agitacijo, temveč se poslužuje tudi časopisja, da pridobi delavstvo, oziroma njegove voditelje. Policijsko ravnanje v Košicah ima za to nepobitne dokaze. V tej veleizdajniški zadevi je bilo izvršenih tudi že več aretacij.

* **Konferenca v Portorose.** Italijanski zunanji minister della Torretta je avstrijskim in madžarskim delegatom naznanil, da se bo konferenca v Portorose pričela dne 24. oktobra.

Zanimivosti.

Modernizacija Benetk. — V 33. letu prvič videl žensko. — Velikanski most.

Mestni očetje v Benetkah so sklenili, da zgradijo modern most, ki bo vezal obalo z mestom ter več manjših mostičkov, ki bodo vezali otoke na Cagunah. Ko so to izvedeli v Rimu, so takoj sklicali na Palatinu protestno zborovanje zoper modernizacijo Benetk. Odločno so zahtevali, da naj se ti načrti opuste, ker bi ti mostovi le kvirili ugled mesta, ki je edino svoje vrste na svetu. Izdali so obenem poziv na vse umetnike in beneško prebivalstvo, naj zabrani in prepreči zgradbo nameravanih mostov.

Amerika je zares čudápolna dežela, v kateri ni nič nemogoče. Mladi farmer Tracy Gillis je bil star 33 let, ko je prvič v svojem življenju videl — žensko. Njegov oče je bil baje užaljen, ker ga je žena takoj po porodu sina zapustila in pobegnila. Zaraditega je hotel svojega sina obvarovati pred tem hotel svojim spolom ter ga hermetično oddelil od ostalega sveta, tako da je bil star že 33 let, ne da bi bil še videl žensko. Tedaj pa je oče umrl in sin je podedoval vse premoženje. Tracy je nabasal svojo denarnico ter se napotil v mesto Omaha. Tu je doživel marsikako iznenadenje. Videl je železnico, avtomobile, trgovine, tovarne in že marsikaj dosedaj neznanega, a najbolj se je čudil, ko je zagledal žensko, o kateri dosedaj

na farmi ni nikoli nič slišal in je nikoli ni videl. Takoj se je natančneje spoznal s to zverino ter že po kratkem času sklenil, da okraši svojo farmo z eno teh živih vragov ter se oženi. Narava pač vedno najde svojo pot!

V New-Yorku nameravajo zgraditi velikanski most čez reko Hudson, ki bo vezal mesto s državo Newjersey. Most bo stal 100 milijonov dolarjev ter bo 6540 metrov dolg. Istočasno hočejo tudi v San Francisku zgraditi velikanski most in tunel, ki bo stal nad 100 milijonov dolarjev (25 milijard jugosl. kron). Vsak prebivalec mesta se je obvezal, da plača v to svrhu 100 dolarjev. Znano je, da se Amerikanci zelo radi vozijo, kar dokazuje že to, da so newyorški tramwayji vedno prenapolnjeni.

Dnevna kronika.

— **Pesek prodal svoj premogokop pri Ljutomeru.** Kakor smo izvedeli, je Pesek baje prodal svoj premogokop pri Ljutomeru nekemu Hrvatcu za 3.000.000 K. Pesek, ki je pred nekaj meseci kupil premogokop za 600.000 K, je zaslužil pri tej kupčiji celih 2.400.000 K, dočim vsled manjvredne vrste lignita in komaj 40 cm debele plasti, ki se spuščajo naravnost v zemljo, daleč ni vreden toliko.

— **Z ljubljanske univerze.** Na tehniški fakulteti v Ljubljani je bil izvoljen za študijsko leto 1921-22 g. prof. Karel Hinterlechner za dekana, g. prof. Josip Kropač pa za poddekana.

— **Požar.** V noči od sobote na nedeljo je pogorelo v Rajhenburgu gospodarsko poslopje posestnika Fabjančiča v Anžah, v naslednji noči pa Savičeva hiša na Likovem vrhu. Sumi se, da je bil v obeh slučajih ogenj podtaknjen.

— **Proračun za l. 1921-22.** Po dovršenem pretresu proračuna je dognano, da deficit ne znaša, kakor je razno časopisje poročalo, krog 2 milijardi, temveč samo 100 milijonov, a še to število se bo zmanjšalo.

— **Rusko-poljski spor rešen.** Sovjetski ljudski komesar v Moskvi je izdal komunike, v katerem razglasa, da je spor med Rusijo in Poljsko rešen in to mirnim potom.

— **Ceška podjetnost.** V ponedeljek odpelje iz Prage češki vzorčni vlak za balkanske dežele. Vlak, ki bo prepotoval vse balkanske države, je bil nalašč za to dekoriran in bo nudil razstavo čeških industrijskih izdelkov prvovrstnih vrst. Na vlaku bo permanentno uradovalec sejmski odbor, ki bo sprejemal naročila.

— **Ljudsko šolstvo v Dalmaciji.** Kakor poročajo iz Beograda, je ministrstvo prosvete odredilo, da se vse trozredne ljudske šole v Dalmaciji razširijo v štirirazredne.

— **Podpisujte delnice „Orient“.** Mednarodne trgovsko-spedijske delniške družbe v Mariboru. Zelja naših trgovskih krogov, naj bi se ustanovila trgovska spedijska družba, ki bi se pečala z vskladiščenjem blaga, s carinsko manipulacijo in spedicijo na vse strani ter vzdrževala carinsko tranzitno skladišče ter tako nudila celotno vse one ugodnosti, ki jih podobna zasebna podjetja ne morejo nuditi, se je izpolnila. „Orient“ je tu in razpisuje subskripcijo delniške glavnice 1.000.000 dinarjev. Podpisovanje se vrši od 15. oktobra do 6. novembra t. l. Citajte tozadevne oglase! — Kakor izvem naknadno, prevzema subskripcije tudi Ljubljanska kreditna banka in vse njene podružnice.

— **Farizejem v album.** Zgodi se, da napišeš besedo o političnem nasprotniku. Poveš o njem kaj lepega, dobrega. Godi se mu krivica in še zavzameš zanj. Mlad si, imaš ideale, stremiš po plemenitem in lepem. Bolj čeniš etiko kakor gospodarstvo. Kratkotomalo: greš svojo pot, imaš svoje nazore in se ne oziraš na anatemo političnih dogmatikov. Pa planejo farizeji po tebi: Glej ga, hinavca! Kdor se zavzame za političnega nasprotnika (zavzel si se za — človeka!), je podel hinavec! — Tako vpijejo in pravijo, da si odgovoren za dejanja in nehanja tisočih, ki imajo enako svetovno naziranje. Za vse si odgovoren, kar

so storili in niso storili. Nimaš pravice biti čist. Ne smeš spregovoriti besede: poštenje, zakonitost! — Farizeji sodijo svet farizejsko. Oni, ki so umazani, ga vidijo umazanega. In farizejstva in umazanosti je v naši domovini toliko, da te je res sram, biti pošten in poslušati lasten razum, lastno vest! Vkljub temu; per aspera ad astra! — us.

— **Obmejni promet.** V včerajšnji številki smo objavili nemške zahteve glede ureditve tzv. malega obmejnega prometa. Ker se v kratkem prično pogajanja med našimi in avstrijskimi delegati, bi nas zanimalo, kakšen načrt imajo naši zastopniki (kje so? kdo so?). Značilno je, da so se o načrtu za obmejni promet posvetovali nemški župani iz okrajev Radgona, Lipnica in Feldbach, dočim pri nas sploh ni znano, da se namerava ustvariti nekak obmejni pas. Naše obmejne občine rajši na povelje občinskih generalov na Koroški cesti v Mariboru podpisujejo izjave o — slovenski avtonomiji. Menimo, da zadeva ni tako preprosta, kakor se trenutno dozdeva. Gre za velevažno vprašanje naše meje, ki ima na zunaj gospodarski, v ozadju pa tudi politični pomen. Nemcem gre za to, da si pridobe na eni strani važne gospodarske koncesije, na drugi strani pa tudi političen vpliv na našo mejo. To je tembolj verjetno, ker vemo, da ni kmalu večjih sovinstov kakor so obmejni Nemci okrog „Bauernkommando“. Nikakor ne gre, da bi si dali naši zastopniki kar diktirati načrt o ustanovitvi 15 kilometrskega obmejnega pasu. Stvar je treba resno premisliti ter jo prerešati z našimi obmejnimi krogi. Gospodarska lupina nas ne sme motiti, da bi ne opazili političnega jedra. Germanica fides, nulla fides! Da Nemci posegajo po obmejnem pasu, je umljivo, ker imajo tostran meje številna vlogradna posestva. Nasih posestev je onkraj na avstrijskih tleh zelo malo. Tranzit, ki ga zahtevamo na progi od Spilja do Radgone, ni lokalna zadeva, temveč vprašanje sporazuma med vladami. Naša država nudi istočasno Avstrijem koncesijo na daljši progi preko Maribora proti Celovcu. Poznavalec razmer, ki žive na naši meji, pa prosimo, da nam sporoči svoje mnenje in predloge k objavljenemu avstrijskemu načrtu o obmejnem prometu.

— **Krvavo „žegnanje“ zvonov.** Preteklo nedeljo se je vsrila v Tuševem dolu „žegnanje“ zvonov. Klerikali z nekim Straclem na čelu so sklenili, da ob tej priliki pobijejo vse Sokole. Strucelj je ta dan otvoril vinotuč ter je bil tako navdušen, da je zabodel 6 fantov z nožem ter jih težko, enega pa smrtno ranil.

— **Zaplenjena valuta v Sibeniku.** Državna policija v Sibeniku je te dni zasačila nepooblaščenega menjalca valute Avgusta Giulia iz Trogira pri kupovanju valute. Zaplenila mu je 447 dolarjev, med temi 100 zlatih, 2 livre šterlinge, 40 avstrijskih zlatnikov, 160 italijanskih lir in 13.000 dinarjev.

— **Poštni pravilnik.** Ministrstvo za pošte izdela pravilnik za izenačenje poštne službe za vso državo.

— **Vojaske nabori v neodrešeni domovini.** Listi poročajo, da je italijanski kralj podpisal zakonski dekret o rekrutacijah v novih provincah.

Štrašna nesreča v Cirkovcih pri Pragerskem.

V četrtek ob 10. uri dopoldan se je zgodila v Cirkovcih pri Pragerskem štrašna nesreča z neeksplozivno topovsko kroglo. V torek, dva dni poprej je imelo vojaštvo iz Slovenske Bistrice na cirkovskih pašnikih vaje od katerih je ostala neka krogla še cela, ne da bi se bli kdo pobrigal za to, da jo odstrani. Na pašnik so prišli v četrtek dopoldan trije učenči ljudske šole Anton Unuk, Ivan Celau in Belca, našli neeksplozivno kroglo ter pričeli s kamni tolči po kapslju, ne vedoč za nevarnost in opasnost tega početja. Dečki so imeli z razbijanjem po krogli veselje — nenadoma je nastal strašen pok — krogla je eksplodirala. Ko so culi ljudje eksplozijo in štrašno kričanje, so poleteli na lice mesta ter našli strašen prizor: Belca je ležal mrtev z razmesarjenimi in preluknjanimi prsi; Belan je ležal nezavesten

z veliko luknjo v čelu ter z zmečkanimi in močno polomljenimi rokami in nogami, vendar pa je še dihal, toda ne dolgo, umrl je že po preteku pol ure; tretji Unuk je bil še živ. Imel je pa trebuh tako razparan, da so mu izstopila čreva, na nogah je imel odtrgane cele kose mesa, kosti pa na večih mestih zlomljene, izgubil je tudi eno oko. Štrašno pretvorjenega dečka so skušali prenesti in spraviti v bolnico, vendar pa je tudi še pred tem umrl. O podobnih nesrečah smo slišali že veliko, vendar pa je ta ena najbolj grozljivih in pravi memento vojaškim oblastem, da v bodoče pravočasno odstranijo vse granate in krogle, ki ostanejo še žive.

Mariborske vesti.

Maribor, 15. oktobra.

m **Vse ne pomaga nič.** Včeraj smo pisali o italijančenju naših ljudi po ulicah in javnih lokalih, danes pa smo dobili zopet tozadevno novo pritožbo. Gojenki tukajšnjega učiteljišča F. in S. sta včeraj na promenadi z g. W. govorili ves čas italijansko. Ko so jo zavedni gospodje vprašali, če ne znata slovensko, sta odgovorili kljubovalno, da ne! Ta Slovenke naj čez par let uče našo mladino in naj jo vzgojujejo v narodnem duhu?

m **Mariborska eskomptna banka centrala v Mariboru** ter njena podružnica v Murski Soboti in ekspozitura v Gornji Radgoni je glasom rešitve generalnega inspektorja ministrstva financ z dne 30. sept. št. 10.381 pooblaščená trgovati z devizami in valutami v smislu naredbe ministrstva z dne 23. sept. t. l.

m **U pravoslavnoj vojnoj kapeli** (Aleksandrova kasarna, ulaz iz Trstenjakove ulice) pevače u nedelju 16. t. m. na službi Božjoj ruski hoř. Služba Božja počinje u 10 časova.

m **Mariborska policija** je našla sveženj ključev in denarnico z manjšim zneskom. Lastnik naj se zglašá na policijskem komisarijatu.

m **Kavarna „Jadrana“.** Dnevni koncert prvotnega salonskega orkestra.

m **Za Jugoslovensko Matico.** Jugoslovenska Matica namerava v kratkem po raznih kavarnah, hotelih in gostilnah razobesiti nabiralne puščice za rabljene poštne znamke, oziroma nabiralnike za majhne denarne prispevke. Slovensko občinstvo opozarjamo, da lahko z majhnim trudom, t. j., da nabirajo rabljene poštne znamke in jih darujejo Jugoslov. Matici, pomorejo družbi do lepih denarnih dohodkov brez vsakih stroškov. Prosimo torej, naj že zdaj vsakdo v ta namen zbira poštne znamke.

m **Jugoslovenska Matica.** Manifestacija radi Koroške je v nedeljo, dne 16. t. m. ob pol. 11. uri na Glavnem trgu. K manifestaciji pride govornik iz Ljubljane, nastopi pevsko društvo „Drava“ in sodeluje vojaška godba. Opozarjamo občinstvo, da bomo dali izraza glede Koroške na dostojen in lep način. Naše meje potrebujejo poprave. Za vzgled nam bodi Madžarska in njen Burgenland. Jugoslov. Matica pričakuje obilne udeležbe. Noben Slovenec in nobena Slovenka ne sme manjkati pri manifestaciji.

m **Odgovor državnemu stanovanjskemu uradu v Mariboru** na razglasitev „Onim, ki so brez stanovanja“ v „Taboru“ z dne 8. oktobra 1921 št. 227, v katerem med drugim pravi: „Vsako samolastno vselitev se bo po členu 30 stanovanjske naredbe kaznovalo z denarno globo do 50.000 dinarjev oziroma 6-mesečnim zaporom; ter krivca razen tega brez pardona postavilo na cesto“, navajam ta-le resnični dogodek: V hiši št. 16 Maistrova ul., se je pred enim mescem vselila stranka v stanovanje, ki je bilo notabene zaseženo od stanovanjskega urada — brez dovoljenja tega urada ali hiš. gospodarja. Na dvakratno pritožbo — pismeno in ustmeno — hiš. gospodarja stanovanjski urad in našel onega člana „30“, temveč je pred par dnevi dotičnemu „posili-vseljencu“ stanovanje kratkotomalo nakazal. Torej... F. R.

m **Velika kavarna.** Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička 1253

Iz italijanskega šahovskega lista „L'Alfiere di Re“ posnamemo sledečo partijo, ki je bila igrana 20. avgusta 1921. v mojsterskem turnirju v Viareggio, prirejenim od „Federazione Scacchistica Italiana“.

Ruska partija.

Beli: Davide Marotti
Črni: Alberto Batori

1. e 2—e 4	e 7—e 5
2. Sg 1—f 3	Sg 8—f 6
3. Sf 3×e 5	d 7—d 6
4. Se 5—f 3	Sf 6×e 4
5. d 2—d 4	d 6—d 5
6. Lf 1—d 3	Lf 8—d 6
7. 0—0	0—0
8. c 2—c 4	Lc 8—e 6
9. Tf 1—e 1	c 7—c 6
10. Dd 1—c 2	Se 4—f 6
11. c 4—c 5	Ld 6—e 7
12. Lc 1—f 4	h 7—h 6

(To oslabi točko g 6, na kateri se partija tudi kmalu odloči)

13. Sb 1—d 2	Sb 8—d 7
14. Ld 3—f 5	Sf 6—e 8?

Da belemu priložnost za sledečo brilantno žrtvovalno kombinacijo.

Bolje je bilo 14. Lc 6×f 5	f 7×e 6
15. Te 1×e 6!!	Kg 8—h 8
16. Lf 5×e 6+	Tf 8×f 4
17. Le 6×d 7	

(Bolje je bilo 17. Dd 8×d 7, četudi potem beli z 18. Sf 3—e 5 in 19. Se 5—g 6+ dobi kvaliteto nazaj in obdrži boljše igranje).

18. Sf 3—e 5	Tf 4—f 6
19. Ld 7—e 6	Dd 8—c 7
20. Se 5—g 6+	Tf 6×g 6
21. Dc 2×g 6	Se 8—f 6
22. Sd 2—f 3	

(Sedaj pride do reprodukcije pošastnega konja na e 5)

Ta 8—f 8	
23. Sf 3—e 5	Le 7×c 5
24. Dg 6—f 5	g 7—g 5
25. d 4×c 5 črni se uda.	

Partija šte. 8

Igrana 7. oktobra 1921 v gambitnem turnirju mariborskega šahovskega kluba.

Nordijski gambit.

Beli: Kramer
Črni: dr. Stefančič

1. e 2—e 4	e 7—e 5
2. d 2—d 4	e 4×d 4
3. c 2—c 3	d 4×c 3
4. Lf 1—c 4	c 3×b 2
5. Le 1×b 2	Sg 8—f 6
6. Sg 1—f 3	Lf 8—h 4+
7. Sb 1—d 2	Sb 8—c 6
8. Dd 1—c 2	d 7—d 6
9. 0—0—0	0—0
10. g 2—g 4	Lc 8×g 4

(Seveda je zelo nevarno belemu odpreti g-linijo, če pa črni to opusti, prodira beli s kmetoma g in h)

11. Th 1—g 1	Lb 4×d 2
(To je napačno, ker spravi belo damo na boljše polje)	

12. Dc 2×d 2 Lg 4—h 5
(Na 12. Lg 4×f 3? odloči 13. Tg 1×g 7+, zato se skuša črni zavarovati s Lh 5—g 6, kar pa vendar ne zadostuje. Najbolje, a tudi nezadostno je bilo 12. Sc 6—e 5; sledilo bi 13. Sf 3×e 5 Lg 4×d 1 14. Se 5—d 7! ali 14. ... d 6×e 5 14. Dd 2—g 5 h 7—h 6! 15. Dg 5×e 5 Lg 4×d 1 16. De 5×f 6 Dd 8×f 6 17. Lb 2×f 6 g 7—g 5 18. Kc 1×o 1 in beli prodre na kraljevem krilu)

13. Tg 1×g 7+!! Kg 8×g 7 (13. ... Kg 8—h 8 14. Dd 2—h 6 Lh 5—g 6 15. Tg 7×h 7+ Lg 6×h 7 16. Lb 2×f 6+ itd.)	
14. Dd 2—g 5+ Lh 5—g 6	
15. Sf 3—h 4	

(Očitno nima črni obrambe proti grožnji 16. Sh 4—f 5+ oziroma 16. Lb 2×f 6+ Dd 8×f 6 17. Sh 4—f 5+ Na 15. ... h 7—h 6 odloči Sh 4—f 5+ na 15. ... Kg 7—g 8 pa Sh 4×g 6)

16. Lb 2×f 6+ in črni se uda, ker obdrži beli na vsak način odločilno materijalno premoč n. pr.	
Dd 8×f 6 17. Sh 4—f 5+ Df 6×f 5 18. e 4×f 5 Se 6—e 5 19. f 5×g 6 Se 5×c 4 20. g 6×f 5+ Kg 7×f 7 21. Dg 5—d 5+ in 22. Dd 5×c 5.)	

Sokolstvo.

o Razdelitev ur telovadnega društva „Sokol“ v Mariboru. Moška deca (od 6—9 leta) ob ponedelkih in sredah od 16. do 17. ure v telovadnici na Zrinskem trgu. Voditelj br. Ipavec: Moška deca (od 9—13 leta) ob četrtnih in sobotah od 16. do 17. ure v telovadnici na Zrinskem trgu. — Voditelj dr. Kovačič. Nizji dijaški oddelek ob torkih in četrtnih od 17. do pol 19. ure v telovadnici realke. — Voditelj br. Kranjc. Srednji dijaški oddelek ob torkih in četrtnih od pol 19. do 20. ure (v realki) voditelj br. dr. Pivko (realni). Obrtni naraščaj: ob torkih in četrtnih (od 20. do pol 22. ure in ob nedeljah od 14. do 16. uri voditelj br. Coter (v realki). Člani: ob ponedelkih, sredah in petkih od 20. do 22. ure vod. br. Marčan. (realni). Člani (starejši) ob ponedelkih in petkih od pol 21. do 22. ure (v Gimnaziji) voditelj br. Krajnc. Podporni člani v kroju imajo vaje od pol 12. do 12. ure (Realna). Zenska deca: od 6—9 leta ob petkih od 16. do pol 18. ure (realna) voditeljica sestra Vinšek. Zenska deca: od 9—13 leta ob ponedelkih in sredah od 15. do 16. ure. Zrinskega trg. Vodica sestra Coretti. Zenski naraščaj (od 13—16 leta) ob sredah in sobotah od 17. do pol 18. ure (v realki) vodite br. Lovrenčič. Zenski naraščaj (od 16—18 leta) ob sredah in sobotah od pol 18. do 20. ure (v realki) br. Lavrenčič. Članice ob ponedelkih, sredah in petih od 19. do pol 21. ure (Gimnazija) vodica sestra Holčeva. Članice starejše dosedaj še nimajo za se, ampak skupno s mlajšimi, ker se jih je dosedaj premalo oglasilo. — Magdalena. Moška deca od 6—14 leta ob torkih od 15. do 15. ure in ob petkih od 16. do 17. ure (Magdalenska šola, voditelj br. Kulin in Dominkuš. Moška deca. Tezno in Pobrežje od pol 16. do 17. ure (Magdalenska šola voditelj br. Mačuš. Zenska deca 6—9 leta ob sredah in sobotah od 14. do 15. ure (Magdalenska šola) vodica št. Jurkovičeva. Zenska deca od 9—14 leta ob sredah in sobotah od 15. do 16. ure (Magdalenska šola) vodica sestra Jurkovičeva. Po tem urniku se telovadi od 1. oktobra 1921.

V nedeljo se spominjamo Koroške!

Ob 11. uri na Glavnem trgu velika manifestacija. Slovenski Maribor, pokaži zvestobo svojim bratom onkraj Pece!

Podpirajte Jug. Matico!

Kultura in umetnost.

x K današnjemu koncertu. Obetal sem, da hočem detajlno opisati vsako točko programa, ali radi pomanjkanja prostora se bom omejil samo na najim pozantnejšo točko tega večera, to je: „Ouverture sollonelle“, ki je zvana tudi pod „1812.“ V letu 1881 je bila v Moskvi posvečena cerkev v spomin na velike čase Napoleonovega poraza pred gorečo larsko prestolico. Za to slavnost je napisal Gajkovskij to veliko skladbo, ki se šteje med največja dela glasbene literature. Skladba se deli v tri dele: Uvod, vojna in zmaga, Z globoko donečo molitvijo ruskih svetnikov, za veliko Rusijo pred sovražnikom se začenja skladba. (Gospodine pomiluj.) Brez upa na zmago nad silnim francoskim vojskovodjem doni ta cerkveni zbor žalostno-turobno. Skoraj slisimo prihajati sovražnika, v daljavi se čujejo njegove fanfare in bobni. Napeta tišina pred bitko se je polastila poslušalca. Tu izbruhne huda bitka. Udarci za udarcem meča se vrsti, bojna srača se navidezno nagiba na stran Francozov in njih Marsellai-sa spodbuja vojake k zmagi. Stara ruska pesem v mehkem molu da skladbi pravi slovanski značaj. Na daljni stapi vidimo pastirka, ki ne ve, da razsaja v domovini vojna, brezbrizno igra na svojo piščalko. Tudi temu svetemu, indilicnemu miru ne prižene vojna. Zvok sovražnikovih fanfar prihaja vedno blizje in z

vso ljutostjo se nadaljuje klanje. Vedno glasneje, doni bojna pesem Francozov. Brezupnost povsod. Vse drvi proti Moski, odkoder se zasliši zvonjenje cerkva in grmenje topov. — Rusija zmaguje! Sovražnik se umika in proti nebu doni zahvalna molitev ter večno lepo „Bože carja hrani.“ Pri tej Ouveraturi nastopi okoli 120 oseb.

L. S.

x „Naši zapiski“. Prejeli smo 8. številko revije „Naši zapiski“, ki je pričela izhajati izza daljše krize v redakciji in izdajateljstvu. Urednik „Naših zapiskov“ je postal na mesto klerikalnega pijonirja Erjavca Stanko Likar. Nova številka ima sledečo vsebino: 1. Boj za Naše zapiske; 2. E. Kristan, Ustava in socialisti; 3. F. Uratnik, Konsumentke zbornice; 4. Ivan Oblak, Ruska sovjetska ustava; 5. Fr. Svetek, Pregled razvoja naših strokovnih organizacij; 6. J. Logar, Delavske zbornice, Gospodarski pregled, Nekaj o socializaciji. Pregled.

Sport.

: Maribor I.: Svoboda I. V nedeljo se vrši jesenska prvenstvena tekma med obema kluboma na igrišču „Maribora“. Obeta biti zelo zanimiva, ker se je „Svoboda“ precej ojačila in igrala z „Rapidom“ 2:3 za Rapid z tremi enajstmetrovkami in še zadnji gol je naredil po določenem času. Pričetek igre ob pol 4. uri pop. Sodnik g. Nemeec.

Gospodarstvo.

g Mariborsko sejmsko poročilo. Dne 11. t. m. se je priglasilo 207 volov, 482 krav, 9 konjev, 14 bikov in 6 telet. Skupaj 718 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od K 14 do K 20, poldebili voli 1 kg žive teže od K 12—15, plemenski voli 1 kg žive teže od K 11—14, bikji za klanje 1 kg žive teže od K 10—12, klanke krave debele 1 kg žive teže od K 14—18, plemenske krave 1 kg žive teže od K 10—14, molzne krave 1 kg žive teže od K 11—13, breje krave 1 kg žive teže od K 12—18, mlada živina 1 kg žive teže od K 10—14, teleta 1 kg žive teže od K 12—14, krave za klobase 1 kg žive teže od K 6—8. Mesne cene: I. kategorija: volovsko meso I. vrste 1 kg K 24, II. kategorija volovsko meso II. vrste 1 kg K 22, III. kategorija volovsko meso 1 kg K 19. Meso od bikov, krav, telic 1 kg K 16, Telečje meso I. vrste 1 kg K 18, telečje meso II. vrste 1 kg K 16, Svinjsko meso sveže 1 kg K 32—.

Ernest Eekstein:

39

Afrodita.

Roman. Prevel: Rušan.

(Dalje.)

Akontij, ki je trdno spal, se je vzdramil ter začel poslušati. Hrup je vedno bolj naraščal Akontij je skočil po koncu, ognil svoj plašč ter hitel na krov. Zvenet orožja je bil vedno močnejši in v mesečini je videl blesketajoče oklepe in kopja. Ravnokar je roparski glavzar zaklical s svoje ladje.

„Napolnite nam svoj največji vrč s čistim zlatom in dajte, da si izberemo nadomestilo za izgubljenega Ejeta, pa lahko mirno nadaljujete svojo pot!“

Milečani so začeli tarnati. Nekaterim poslancem je odleglo, ko so slisali to zahtevo. Bili so dovolj bogati, da lahko plačajo, a da hočejo odvesti tudi enega izmed vojakov, to jim ni bilo vse eno. Drugi zopet, ki so bili bolj pohlepni za zlatom, so začeli vzdihovati in tarnati, toda drugega niso našli. Kljub temu, da

je bila njih ladja zelo močno zgrajena in da veslači niso neprenehoma veslali, kakor na Halaci, temveč do mala bili vsi izpočiti, ni nikdo mislil na odpor.

Ko je Akontij spoznal, zakaj se gre in opazil splošno bojzljivost, mu je udarila kri v glavo.

Stopil je, k načelniku poslanstva ter rekel dovolj glasno, da so vsi slisali.

„Ce ponosi Milet to, da dvigne v njegovo obrambo tudi izgnanec orožje, ne žali, potem mi dajte moč. Tudi jaz se hočem boriti za slovo dičnega Mileta.“

Vsi so začudeni pogledali lepega in postavnega mladeniča, ki je prvi izpregovoril moško besedo.

Načelnik je namršil čelo. Bilo ga je sram pred tem mladeničem. Toda tolažil se je s tem, da so tudi drugi vsi preplašeni stali krog njega. Le eden izmed mladičev se je začel sramovati svoje plašljivosti ter se začel zaklinjati, da se hoče raje boriti na življenje in smrt, kakor pa sramotno udati. A večina je ostala pri svojem sklepu. Oni bojzljivi poslanec, ki je malo prej začel govoriti z Eniohom, je že začel ob krmarjevi svetilki na tablici računati, kolikor na vsakega odpade. Trebušasti vrč je požiral ogromne vsote. Skoraj ves denar, kolikor ga je bilo na ladji, ni bil dovolj in s strahom so že mislili, da bo ropar zahteval talce.

Toda Enioh je bil bolj velikodušen, kakor so Milečani mislili. Stiri njegovih ljudi so prišli na poslaniško ladjo, pregledali plen ter, ko se jim je marljivi poslanik zaklet, da ni na ladji niti pol drahme več, se s plenom zadovoljili.

Nato je eden izmed njih — Eniohov brat, nadaljeval:

„A sedaj se drugi pogoj! Ko sem stopil na našo ladjo, sem slisal Akontijevo ime. Kdo izmed vas se tako zove?“

Dvajset rok je istočasno pokazalo na mladega kiparja iz Melase.

„Ti si torej tisti Akontij, ki zna tako krasno obdelovati marmor?“

Poslanik, ki je malo prej računat posamezne deleže, je to takoj potrdil.

„Potem zahtevam njega za suznja našemu poglavarju“, je vzkliknil ropar; „Kdor je umetnik, zna tudi drugače zabavati ljudi!“

„Seveda“, je hitel pritrdjevati bojzljivi poslanik. „On krasno poje in je tudi na pliktronu mojster.“

Akontij je stopil k staremu plašljivcu.

„Ti, ki tako hitiš, da dovršiš to sramotno trgovino.“ je rekel prezirljivo.

„Ali se morda bojiš za svoje piškavo življenje? Vedi, propalica, da ta roka, ki je v službi muze ustvarjala lepoto, ni premehka, da ž njo tudi tebe kaznujem in ti izbijem tvoje trile zobe!“

Poslanik je preplašen skočil na stran ter na tihem preklinjal Akontija.

„Naprej!“ so začeli klicati roparji.

„Pojdj za nami, Akontij!“

„V suznjost?“ se je pogrlo nasmajal Akontij. „Prostovoljno nikdar!“

To rekoč se je zaletel, hoteč skočiti v morje. Toda dva vojaka, boječ se, da bi kdo izmed njih prišel v suznjost, če Akontij uide, sta ga še pravočasno ujela. Zvezali so mu roke in ga tako odpeljali z zlatim plenom. Roparji so se poslancem porogljivo smejali in odpluli proti severu. Oropana milečanska ladja pa je krenila nazaj v Milet, ker brez denarja in dragocenih daril ni kazalo iti v Korint.

IX.

V Miletu se je med tem zvedelo, da je Melanip podpiral Akontijevo zvijačo v Afroditinem svetišču. Ko pa se je vrnila ladja s poslanstvom ter se je zvedelo o dogodku z roparji, so se širile vesti, da je to kazen užaljene boginje, ki se je rodila iz morja in ki pošilja na morje srečo ali nesrečo.

(Dalje prih.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Fotografski atelje
v Mariboru

je otvoril 1487

Anton Mancini
v Frankopanski ul. 39.

Izražanje moderne slike, kakor tudi v s to stroko spadajoča dela. Slike za legitimacije izgovori v 24 urah.

Telefon šte. 575.

113

Spedicija vseh vrst. Varinska agentura in carinske reklamacije. Vskladitvenja vsakovrstnega blaga. Mednarodni prevozi. Solitve a patentirani pohištveni vozovi na vse strani. Spedijsko dostavno podjetje južne železnice.

BALKAN

Brzjavni naslov: Spedbalkan.

Predprodaja vozovnic za vse proge južne in državne železnice. Skladišče spojeno s tirom južne železnice, Aleksandrova cesta šte. 70.

dejniška družba za mednarodne Transporte v Ljubljani.

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Največje domače spedijsko podjetje!

Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.

Največje domače spedijsko podjetje!

Brzjav: „Ekspedit“

Voivodina

Spedicija za medjunarodne Transporte

Golubović in drug

MARIBOR

SUBOTICA

Aleksandrova cesta 41.

VIII. Boske Vulića 3.

Oprema svakovrstnega blaga v celim in zbirnim varonima.

Reekspedicija: Uskladištenje! Ocarinjenje!

Sve uz najkulantnije uvjete. 1365 S.

Domača zavarovalnica sprejme **zastopnika**

za 1595 3-1

Maribor in okolico.

Ponudbe na upravo lista pod „Zavarovalnica“.

Jajca iz hladilnice

prodaja vsak dan na Glavnem trgu eksportno društvo 1560

Matheis, Suppanz & Co.

Komad po K 2.80.

Dežni plašči

prvovrstni, pravkar došli. — Velika izbira dežnikov, moškega perila, klobukov, čevljev itd. najceneje pri turki

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Najlepša namizna jabolka

vsake vrste razpošilja od 25 kg naprej (trdka)

Oset & Cajnko

Slovenjgradec. 1584 5-1

Mala oznanila.

Zaradi odpotovanja se takoj prodaja etaro Violino, fotografski aparat, gledalski daljnogled, vodno sealko, nov gumijev plašč, sedlo, stensko uro, plinov svetilko. Ponudbe v restavracijo „Maribor“, soba št. 11. 1628

Kupim pianino. Oferta v restavracijo „Maribor“, soba 11. 1629

Manufakturst, dober prodajalec s prama referencami se takoj sprejme v veletrgovini B. Stermecki, Celje. 1611 2-1

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 22

Dobro ohranjen kratki glasovir, „Peine Schuler v. Bösendorfer“. Naslov se izve v upravi. 1599 3-2

Mlad lovski pas (prepelicar) na prodaj. Prešernova ulica 6. 1626

Šivilja sprejme delo na dom. Cene zmerno. P. Slegl, Koroska cesta 50. 1624

Kot tih družabnik bi pristopil z zneskom 50.000 kron v trgovino ali obrt. Ponudbe pod „Družabnik“ na upravo lista. 1606

Starejši drž. nastav. uradnik prosi za 5000 K posojila, katere vrne v 4 obrokih z visokimi obrestmi. Stavi na ponudbo svoj čas vsak večer 3.—4. ure, nedeljo celo za pismeno ali manualno delo kot postranski mali zaslužek. Cenj. ponudbe na upr. tega lista pod „Oče v sili!“ 1608

7 kostanjevih, 7 hrastovih in več malih transportnih sodov, prodaj. Fran Domicalj, Wüdenrainerjeva ulica 15. 1707 2-1

Lapa zimski dolga damska lopa s kožuhom se prodaja za 350 K. Vpraša se iz prijaznosti v trgovini gde. Anko Jaro, Aleksandrova cesta 18. 1631

Prodaja se fino plavčasto namizno orodje za 12 oseb. Redka prilžnost. Vpraša se Vici, Glavni trg. 16163 2

Prodaja se bela dekliška obleka, dekliški paletot, fini zimski klobuk, dekliški klobuki. Vpraša se pri dr. V. Razlagova ulica 23/1, od 2.—3. ure. 1614 3-2

Kupim majhno hišico v mestu. Pismena ponudba Daghenghi, Hotel „Meran“. 1617 2-2

Mala čisto separirana seba, nemehlrana, se odda s 1. novembrom s hrano. Kovačič, Koroševa ulica 2/1.

3 stanovanjske hiše v Mariboru, 10 minut od Gl. trga z 17 stanovanji. Obstojede iz enega uličnega poslopija. 2 dvorišni poslopiji, vrtem z lepim staviščem. Vse v popolnoma dobrem stanju se radi smrti in odpotovanja ostalih ceno prodaj. 1627

Jetika! Dr. Pečnik. Jetika! Današnje strogo znanstveno zdravljenje. Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdraviti, naj kupi knjigo. V vseh knjigarnah, 48 strani, 9 kron. 1046

Dr. N. Kumbatovič

za kozno-spolne bolezni ordinira od 11. do pol 13. ure, popoldan od 15. do pol 17. ure. 1603 3-1 Maribor, Vetrinjska ul. 8.

Singer
Singer
Singer
Singer

šivalni stroji

šivanke

nadomestni deli

strojno olje.

Velika pošiljatev iz Amerike dospela. Dobi se samo v naši podružnici

Singer šiv. stroji Bourne & Co. Newyork

podružnica Maribor, začasno Dravska ulica 10.

Ugodni plačilni pogoji na obroke. 600

Jos. Martinc

Maribor 695

Galanterijska veletrgovina

Nahrbtniki

za planine v raznih velikostih iz jadranske oziroma gumiranega platna, gurte za rolo, travkovi za žaluzije, mreže za konje, žoge za nogomet gonilni jermenji itd. pri

iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova c. 13.

BETON-ŽELEZOBETON- VODNE ZGRADBE- ELEKTRO- Jnž. Laurencič & Co. STROBENO PODJETJE
IZRABA VODNIH SIL
ŽAGE-MLINI-ŽEZVI-MISE-VILE-INDUSTRIJA-STRUBE-MOSTOVI
PRORAČUNI-NACRTI IN OBISK INŽENIRJA BREZPLAČNO.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

manufakturna in ploteninska trgovina na debelo

priporoča svoje bogato skladišče damskih in otroških, kakor tudi moških nogavic. Za tekočo sezono ima v zalogi vsakovrstne patentirane otroške nogavice črne, rjave in bele barve. Pismena naročila se izvršujejo poštno-obratno in najsolidneje.

čevlje za gospode, dame in otroke, telovadne čevlje, domače čevlje, gumijeve podpetnike in prvovrstno kremo za čevlje

kupite najceneje pri

Anici Traun, Maribor, Grajski trg 1.

Velika zaloga moških, ženskih in otroških nogavic. 1466

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obreštuje vloge najugodneje.

Daje vsakovrstne kredite.

Delniška glavnica in rezerve 95,000,000.—

Izvršuje najkulantneje vse bančne transakcije.

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT, CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CELJE, BOROVLJE, PTUJ, BREZICE.

Medić, Rakovec & Zankl d. z o. z. Ljubljana**Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.**

Centrala: Ljubljana. ■ ■ ■

Skladišče: Novisad.

Brzjav: Meraki Ljubljana. ■ ■ ■

Telefon 64. ■ ■ ■

Gospodsk. ul. Podružnica Maribor. Šolska ulica.**Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.**

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarški klej, pleskarški, slikarski in mizarški čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. 1337

„MERA KL“ - lak za pode. „MERA KL“ - linoleum lak za pode. „MERA KL“ - emajlni lak. „MERA KL“ - brunoline. Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

KNJIGOVEZNICA**MARIBORSKE TISKARNE D. D.**

KI JE NAJMODERNEJŠE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRŠEA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Širite povsod naš list!**Pozor!**

Priporočam vsem vele, cenjenim trgovcem in odjemalcem prvovrstno blago za Miklavžovo, medenjake vseh vrst, peciva, božične sveče, bele in barvane, kakor tudi razne druge sveče po starih nizkih cenah. Zahtevajte cenike. Fran Cvitek
Slovenska Bistrica, 1613

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavesa

Blago zapohištvo
Posteljno perje
izvanredno nizke cene
v zalogi pohištva

Karol Preis**Maribor**Gospodsk. ulica št. 20
Pirchanova hiša.

Svoboden ogled!
Ceniki brezplačno!

Otvoritev delavnice.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem danes
15. oktobra otvoril

**čevlarsko delavnico
v Slovenski ul. 10**

ter hodem sprejemal in po najboljšem okusu izdeloval po meri in naročilu vse vrste čevljev in popravila. Imel bom vedno v zalogi izgotovljenih čevljev.
Cene zmerne! Točna postrežba!

Za obilen obisk se priporoča

Rudolf Monjac.

10. avg. 1921. Dravska ulica št. 10.
gentna pariška oblika za par dinarjev.
ali kako nastane iz starega klobuka, etc.

**MONDO
Klobukom
in starij**

V restavraciji.

Balon, Pobrežje

Igra od 16. oktobra naprej vsako nedeljo zopet
dobro znani Gramelkvartet

Schmidt-Richter.

Začetek ob 15. uri. — S toplimi in mrzlimi jedili
kakor s pristnimi vini je dobro preskrbljeno. Za obilen
obisk se priporoča

Gostilničar.**Restavracijo**

na razpolago v posojilnični pisarni v Narodnem domu
v Mariboru. 1588 3-1

v Narodnem domu
Mariboru odda v najem
Posojilnica s 1. janu-
arjem 1921. Pogoji so
Ravnateljstvo.

Vabilo na subskripcijo delnic.

Ponovno se je v trgovskih krogih izrazila želja, naj se ustanovi trgovska spedijska družba, katera bi se pečala z vskladiščenjem blaga, izvrševala carinsko manipulacijo in spedicijo na vse strani ter vzdrževala carinsko tranzitno skladišče (smetišče) in na ta način nudila vsem stanovskim tovarišem ugodnosti, katerih danes pri raznih zaseb-
nih špediterjih in carinskih posrednikih ne uživajo, temveč le-ti blago strahovito podražujejo. Trgovci Slovenije, upoštevajoč to občekoristno željo, so sestavili pripravljalni odbor, kateri je imel nalogo, vsa potrebna ukreniti ter pripraviti za ustanovitev

„ORIENT“**mednarodna, trgovsko-spedijske in skladiščne delniške družbe v Mariboru.**

z delniško glavnico Din. 1.000.000.—, katere ustanovitev je bila odobrena od ministra za trgovino in industrijo z odlokom od 15. avgusta 1921 VI. št. 3905, konc. listina z dne 3. oktobra, št. 7008, oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani. Na podlagi tega dovoljenja se daje v podpis

eden milijon dinarjev

delniške glavnice, ki je razdeljena na 10.000 delnic v nominalni vrednosti po Din. 100.— za komad, glasečih se na prinosca.

Razni stroški pri izdaji delnic znašajo 15 dinarjev na vsako delnico.

Nominalni znesek po Din. 100.— in pa stroški po 15 Din. se morajo v celoti plačati takoj pri podpisu.

Podpisovanje se vrši od 15. oktobra 1921 do 6. novembra 1921.

Odbor si pridržuje pravico svobodne dodelitve delnic do 15. novembra 1921.

Subskribenti imajo pravico dvigniti z dnem 20. novembrom 1921 vplačano protivrednost za nedodeljene delnice.

Delnice se bodo izdale v komadih po 1, 5 in 25 delnic.

Začasno se bodo izdala potrdila o dodeljenih delnicah, ki se bodo pa pozneje zamenjale za delnice družbe „Orient“.

Maribor, dne 14. oktobra 1921.

Bratje Tavčar, industrijalci v Mariboru. Franc Gulda, trgovec v Mariboru. Ivan Koradžija, trgovec v Mariboru. Peter Majdič, industrijalec v Celju. J. Medved, veletrgovec v Ljubljani. Hinko Pogačnik, industrijalec v Rušah. Ivan Kostevec, trgovec v Ljubljani. Vilko Weixl, trgovec v Mariboru. Albert Pečovnik, trgovec v Mariboru. Gustav Bernhard, trgovec v Mariboru. J. Samec, veletrgovina v Ljubljani. A. & E. Skaberna, veletrgovina v Ljubljani. Josip Rosenberg, industrijalec v Mariboru. Anton Tonejc in dr., import in eksport v Mariboru. Alojz Znidarič, trgovec v Mariboru. Eksportno društvo Matheis, Suppanz in drug v Mariboru. Jos. Serec, trgovec v Mariboru. „Drava“, lesna industrija d. d. v Mariboru. Matej Hedžet, veletrgovec v Ljubljani. Ivan Lininger, veletrgovec v Ljubljani. Franjo Čuček, industrijalec v Ptuj. Alois Senčar, trgovec v Ptuj. Miloš Gnuš, glavni tobačni založnik v Mariboru. Franc Starčič, trgovec v Mariboru. M. Berdajs, trgovec v Mariboru. Karl Haber, trgovec v Mariboru. Prva Mariborska tovarna mila v Mariboru. Ing. Himmler Adolf, eksporter v Mariboru. Kobi Drago, industrijalec v Mariboru. Viljem Freund, tovarnar v Mariboru. Jakob Zadravec, industrijalec v Strnišču. Karl Pertinač, industrijalec v Celju. Davbrin Tombah, trgovec v Ptuj. Anton Brencič, trgovec v Ptuj. M. E. Sepec, trgovec v Mariboru. Anton Jurca, industrijalec v Ptuj. 1600